

Hız. Osman'ın "Hayır" Diyen İhlası

Hudeybiye günleriydi... Gerilim yüksekti, yollar tutulmuş, kalpler ise tek bir niyetle dolmuştu: Kâbe'yi ziyaret etmek.

Hız. Osman (r.a), Hız. Muhammed (s.a.v.) tarafından Kureyş'e elçi olarak gönderildi. Görevi açıkltı: Müslümanların niyetinin savaş değil, sadece umre yapmak olduğunu anlatmak. Mekke'ye vardı, sözünü söyledi. Fakat müşrikler dirençliydi. Sert ve meydan okuyan bir cevap verdiler:

Ama aynı zamanda, Hız. Osman'ın önüne bir "kapı" açtılar: **"Git, seni gönderene söyle! O asla Mekke'ye girip tavaf edemeyecek. Ama sen istersen, tek başına tavaf edebilirsin."** Bu teklif, zahiren bir kolaylık gibi görünse de hakikatte bir imtihandı.

Hız. Osman'ın cevabı ise sadakatin zirvesiydi: **"Ben, Resûlullah olmadan Kâbe'yi tavaf etmem!"** Bu söz, bir tercih değil; bir bağlılık ilanıydı.

Bu kararlılık Kureyş'i rahatsız etti. Onu bir süre göz hapsinde tuttular. Fakat bu durum Müslümanlara farklı ulaştı: **"Osman şehit edildi!"**

Bu haber Medine ordusunda bir kıvılcım gibi yayıldı. Duygular kabardı, kalpler coştı. Artık geri dönüş yok gibiydi. Tam bu sırada ilahî bir yönlendirme geldi: Peygamber'e biat edilecekti. Bütün sahabiler, Allah ve Resûlû yolunda son nefeslerine kadar mücadele edeceklerine söz verdiler. Rıdvan Biatı böylece gerçekleşti.

Resûlullah (s.a.v.), bir elini kendi adına uzattı diğer elini ise Hız. Osman (r.a) adına koydu. Bu, onun yokluğunda bile nasıl temsil edildiğinin en büyük göstergesiydi. Bu manzarayı duyan Kureyş, korkuya kapıldı. İşin ciddiyetini anlayınca Hız. Osman'ı serbest bıraktılar.

Bir süre sonra Hız. Osman (r.a) sağ salim döndü. Müslümanlar onu büyük bir sevinçle karşıladı. İçlerinden biri sordu: "Herhâlde Kâbe'yi tavaf etmişindir?" Hız. Osman'ın cevabı, sadakatin adeta mühürlenmiş hâliydi:

"Allah'a yemin ederim ki, Mekke'de bir yıl kalsaydım ve Resûlullah Hudeybiye'de bulunsaydı, o Kâbe'yi tavaf etmedikçe ben yine tek başıma tavaf etmezdim." Bu söz, sadece bir hatıra değil bir ölçüdür. Sadakat nedir? İşte budur.

Nefsin Hisseleri:

Bu hadiseden nefsimizin alması gereken, can yakıcı ve sarsıcı hisseler vardır:

1. “Ben” Putu: Hizmetin Önüne Geçen Şahsiyet

Nefis, dâhil olduğu hayırlı bir işin içinde bile kendine müstakil bir krallık kurmak ister. Ortak bir hedef için yola çıkmışken, **“Benim fikrim, benim tarzım, benim başarıım”** diyerek cemaatten veya bütünden ayrışan her adım, aslında Hz. Osman’ın reddettiği o “tek başına tavaf” teklifine “evet” demektir.

Müşriklerin o teklifi bir lütuf değil, bir **fitne ve aşağılama** girişimidir. Şunu demek istiyorlardı: **“Bak, senin peygamberin o kadar zayıf ki onu içeri almıyoruz, ama sen bizim himayemizde olduğun için sana izin veriyoruz.”** Hz. Osman o tavafı yapsaydı, müşriklerin bu sinsî oyununa gelmiş olurdu. “Peygamberini kapıda bırakan adam” damgasını yer, İslam’ın izzetini onların masasına meze ederdi.

Eğer biz, bizi bir arada tutan manevi bağları (sadakati, istişareyi, hiyerarşiyi) sırf kendi ismimizi parlatmak için çöğniyorsak, Kâbe’nin etrafında değil, kendi enaniyetimizin etrafında dönüyoruz demektir.

Hz. Osman (r.a.) o gün **“Ben Resûlullahsız Kâbe’yi neyleyim?”** derken, biz bugün “Resûlullah’ın ölçüleri (sadaikat, birlik, hukuk) olmasa da olur, yeter ki benim başarıım görülsün” diyoruz. Bu, dindarlık değil, din üzerinden **ego tatminidir**.

2. Sadakat mi, Başarı mı?

Nefis, “başarıyı” her şeyin üstünde tutar. “Kâbe orada duruyor, ben de buradayım, neden tavaf etmeyeyim? Sonuçta ibadet değil mi?” der. Oysa Hz. Osman bize şunu öğretir: **Rehberden (sav) kopuk bir başarı, hakikatte bir hüsrandır**. Resûlullah’ın rızasının dışında kalan bir tavafı Hz. Osman hazmedememişti. Bizler bugün, bir projeyi bitirmek veya bir hedefi gerçekleştirmek için etik değerleri, kardeşlik hukukunu veya manevi düsturları feda ediyorsak; “tavafı” yapmış ama “sadakati” kaybetmişiz demektir.

Eğer “benim fikrim, benim tarzım” diyerek bütünden kopuyorsan, aslında şunu diyorsun: “Allah’ın davası benim ismimle şereflensin, ben davanın ismiyle değil!” Bu bir kibir zirvesidir. Hz. Osman, Kâbe’ye bakarken bile Resûlullah’ın rızasını gördü. Sen ise hayırlı işe bakarken sadece kendi dehanı, kendi yeteneğini görüyorsun.

Hudeybiye’de binlerce sahabe toz toprak içinde, mahzun bir şekilde beklerken, onların elçisi olarak giden kişinin “Ben fırsatını buldum, tavafımı yaptım” demesi, o muazzam birliği kalbinden hançerlemek olurdu. O an yapılan tavaf, Allah’a değil, müşriklerin sunduğu “imtiyaza” itaat etmek olurdu. O tavafı yapsaydı, Medine’ye döndüğünde **“kendi başına iş yapan”** bir adam olarak dönerdi; Resûlullah’ın (sav) sadık yar’i olarak değil.

3. Hedefi şaşırarak

Bu hal, günümüzün en büyük hastalıklarından biri olan **“hedefe giden yolda her şeyi mübah görme”** cinnetine vurulmuş muazzam bir tokattır.

Bazen “hizmet” veya “dava” kavramlarını öyle yükseltiriz ki, o hizmeti emreden Allah’ın ve onun ölçülerini koyan Resûlullah’ın (sav) muradını unuturuz. **“Hizmet yürüsün de nasıl yürürse yürüsün” mantığı, nefsin “özel tavaf” kılıfıdır.** Hz. Osman, Kâbe sevgisini Resûlullah’a olan bağlılığının altına yerleştirmiştir. Eğer bizim amaçlarımız (projemiz, kariyerimiz, hizmetimiz), bizi bir arada tutan o ulvi “birlik” haritasını yırtıyorsa, orada artık dinin değil, nefsin hevası konuşuyordur.

“Hizmet yürüsün de nasıl yürürse yürüsün!” demek; “Benim bir hedefim var ve bu hedef Allah’ın helal-haram çizgilerinden daha önemlidir” demektir. Sen “hizmet yapıyorum” dersin ama usulü, edebi ve sadakati yırtıp atarsın.

Unutma ki; **usulsüz vusul olmaz.** Yanlış yoldan, haram yöntemle veya birliği bozarak ulaşılan bir hedef, Allah katında “başarı” değil, nefsin bir galibiyetidir. Hz. Osman, Kâbe’ye (hedefe) tek başına ulaşmayı “ihamet” saydı. Sen ise hedefe varmak için yanındakileri ezip geçmeyi “beceri” sayıyorsun.

Kendi başına kazandığın o muazzam başarılarla övünmeden önce bir bak; arkanda kaç tane kalbi kırık kardeş, kaç tane çiğnenmiş hukuk ve kaç tane parçalanmış birlik bıraktın? Eğer tablo buysa, o başarın senin için bir şeref değil, bir **vebaldir.**